

Mia Laiho kok ym.

Kirjallinen kysymys keuhkosityövän hoitoviiveistä, seulonnasta ja hoidon vaikuttavuuden parantamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Keuhkosityöpä on kolmanneksi yleisin syöpä Suomessa. Siihen sairastuu vuosittain noin 2 700 ihmistä. Syöpärekisterin uusimman vuosiraportin mukaan vuonna 2018 keuhkosityöpään sairastui 1 710 miestä ja 1 035 naista. Miesten sairastuminen on vähentynyt ja naisten lisääntynyt. Keuhkosityöpä on Suomessa miesten tappavin ja naisten toiseksi tappavin syöpä. Vuonna 2018 Suomessa keuhkosityöpään kuoli yli 2 200 henkilöä.

Marraskuussa vietetään kansainvälistä keuhkosityöpäkuukautta. Suomen Syöpäpotilaat ry on nostanut Keuhkosityöpäkuukausi-tietoisuuskampanjassaan esille muun muassa keuhkosityöpäpotilaiden kohtaamat ennakkoluulot ja asenteet sekä diagnoosiviiveet ja Suomen muita Pohjoismaita heikommät hoitotulokset. Karoliinisen Instituutin ja Pohjoismaiden syöpärekisterien lokakuussa 2020 julkaistun NORDCAN-tutkimuksen mukaan Suomessa on viiden vuoden kuluttua keuhkosityövän toteutamisesta elossa miehistä 13 prosenttia ja naisista 19 prosenttia. Ruotsissa vastaavat luvut ovat 19 % ja 24 %, Norjassa 19 % ja 26 %, Tanskassa 17 % ja 23 % ja Islannissa 20 % ja 26 %.

Suomen Syöpäpotilaat ry:n arvion mukaan Suomen muita Pohjoismaita heikompia hoitotuloksia voivat selittää esimerkiksi uusien hoitojen muita Pohjoismaista hitaampi käyttöönotto, kliinisten tutkimusten vähäisyys sekä diagnoosiviiveet, jotka nousivat esille myös potilasjärjestön teettämässä kyselytutkimuksessa sekä Euroopan keuhkosityöpäpotilaiden kattojärjestön LuCE:n raportissa. Suomessa ei ole valtakunnallista keuhkosityövän laaturekisteriä, eikä keuhkosityövän uusin hoitosuositus ole julkisesti potilaiden ja potilasjärjestöjen saatavilla. Potilailla ei ole siten avoimesti mahdollisuutta vertailla keuhkosityövänhoidon laatua ja vaikuttavuutta. Keuhkosityöpää ei toistaiseksi seulota Suomessa, mutta keuhkosityövän hoidon asiantuntijat ovat ehdottaneet seulontapilottia.

Hallitusohjelmaan sisältyy kirjaus syövän hoidon vaikuttavuuden parantamisesta. Suomessa syövän hoitotulokset ovat useiden syöpien osalta maailman kärkeä, mutta keuhkosityövän osalta hoitotulokset eivät ole kehittyneet muiden Pohjoismaiden tahdissa. Keuhkosityöpään liittyy myös edelleen stigmaa, joka ilmenee potilaiden kohtaamina asenteina ja ennakkoluuloina, joista tulisi päästä eroon.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 899/2020 vp

Mihin toimiin sosiaali- ja terveysministeriö aikoo ryhtyä keuhkosityövän hoitotulosten parantamiseksi,

*kuinka hallitus aikoo turvata keuhkosityöpäpotilaiden yhdenvertaisen ja viiveettömän hoi-
toon pääsyn,*

aikooko hallitus edistää kansallisen laaturekisterin toimeenpanoa,

*miksi Suomessa keuhkosityövän uusi keuhkosityöpäsuositus ei ole julkisesti potilaiden saata-
villa ja*

onko hallitus suunnitellut keuhkosityövän osalta seulontapilottia tupakoitsijoiden osalta?

Helsingissä 26.11.2020

Mia Laiho kok
Merja Kyllönen vas
Sanna Antikainen ps
Sari Essayah kd
Marko Kilpi kok
Pihla Keto-Huovinen kok
Sari Sarkomaa kok
Mari-Leena Talvitie kok
Inka Hopsu vihr
Timo Heinonen kok
Sami Savio ps